

วาระเพื่อทราบจร
เรื่องที่ ๑๐

ที่ ทส 0100/ 602

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
92 ซอยพหลโยธิน 7
ถนนพหลโยธิน แขวงสามเสนใน
เขตพญาไท กรุงเทพฯ 10400

8 มีนาคม 2547

เรื่อง สรุปผลการดำเนินงานเพื่อแก้ไขปัญหาโครงการจัดการน้ำเสีย เขตควบคุมมลพิษ
จังหวัดสมุทรปราการ

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการ

สิ่งที่ส่งมาด้วย เอกสารสรุปผลการดำเนินงานเพื่อการแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับโครงการจัดการน้ำเสีย
เขตควบคุมมลพิษ จังหวัดสมุทรปราการ

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้จัดทำสรุปผลการดำเนินงานเพื่อแก้ไข
ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับ โครงการจัดการน้ำเสีย เขตควบคุมมลพิษ จังหวัดสมุทรปราการ ดังรายละเอียดแสดง
ในสิ่งที่ส่งมาด้วย ซึ่งสามารถสรุปประเด็นสำคัญได้ดังนี้

1. คณะกรรมการตรวจสอบและเสนอแนะการบริหารสัญญาโครงการและ
คณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงกรณีที่มีการทุจริตและกระทำผิดกฎหมายโครงการฯ ซึ่งถูกแต่งตั้ง
โดยกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้เสนอความเห็นมายัง
กระทรวงฯ เพื่อมอบหมายให้กรมควบคุมมลพิษดำเนินการกล่าวอ้างความไม่บริบูรณ์แห่งสัญญาด้วยเหตุ
เป็นโมฆะและให้คู่สัญญาหยุดการก่อสร้าง การเบิกจ่าย หรือการปฏิบัติใดๆตามสัญญาไว้ก่อนรวมทั้งให้
กรมควบคุมมลพิษในฐานะผู้เสียหายร้องทุกข์กล่าวโทษต่อพนักงานสอบสวน กองปราบปราม สำนักงาน
ตำรวจแห่งชาติ ให้ดำเนินคดีกับผู้กระทำผิดอาญาด้านฉ้อโกง เกี่ยวกับการซื้อขายที่ดินของโครงการจัดการ
น้ำเสีย เขตควบคุมมลพิษ จังหวัดสมุทรปราการ และกรณีการถอนตัวของบริษัท North West Water
International

/ 2 คณะกรรมการ...

2. คณะกรรมการตรวจสอบและเสนอแนะความเหมาะสมของการดำเนินโครงการฯ ที่กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมแต่งตั้งได้เสนอทางเลือกในการแก้ไขปัญหาโครงการฯ รวม 4 ทางเลือกคือ

- ทางเลือกที่ 1 : ดำเนินโครงการฯ ให้แล้วเสร็จและเดินระบบตามแผนงานเดิม
- ทางเลือกที่ 2 : ดำเนินโครงการฯ ให้แล้วเสร็จและเดินระบบ โดยไม่มีการปล่อยน้ำทิ้งลงทะเล
- ทางเลือกที่ 3 : ยกเลิกระบบบำบัดน้ำเสียของโครงการฯ โดยให้มีการสร้างระบบบำบัดน้ำเสียแห่งใหม่ในพื้นที่อื่นๆ ที่สามารถใช้ประโยชน์จากโครงข่ายท่อรวบรวมน้ำเสียเดิม
- ทางเลือกที่ 4 : ยกเลิกการดำเนินการโครงการฯ ทั้งหมดและทำการปรับปรุงส่วนของระบบบำบัดและท่อรวบรวมน้ำทิ้งไปใช้ประโยชน์อื่นๆ

3. คณะกรรมการตรวจสอบและเสนอแนะความเหมาะสมของการดำเนินโครงการฯ ได้เสนอให้จัดตั้งคณะทำงานหรือมอบหมายสถาบันวิชาการ ดำเนินการศึกษาในรายละเอียดเพิ่มเติมเพื่อประกอบการตัดสินใจในระดับนโยบาย เนื่องจากการพิจารณาทางเลือกทางใดทางหนึ่งในสี่ทางเลือกข้างต้นจะต้องมีการศึกษารายละเอียดมากและต้องใช้เวลา

4. คณะกรรมการตรวจสอบและเจรจาการสิ้นสุดสัญญาโครงการฯ ซึ่งกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมแต่งตั้งขึ้นได้มีการประชุมร่วมกับกิจการร่วมค้าเอ็นวีพีเอสเคจี รวม 3 ครั้งแต่ไม่สามารถหาข้อยุติได้

5. กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้มอบหมายให้กรมควบคุมมลพิษแจ้งกิจการร่วมค้าเอ็นวีพีเอสเคจีว่าสัญญาจ้างเลขที่ 75/2540 เป็นโมฆะ และให้กิจการร่วมค้าฯ หยุดดำเนินการก่อสร้างฯ การเบิกจ่าย หรือการปฏิบัติใดๆ ซึ่งกิจการร่วมค้าฯ ได้โต้แย้งว่าสัญญาดังกล่าวยังมีผลบังคับใช้อยู่ และกิจการร่วมค้าฯ จะดำเนินการตามสัญญาต่อไป

6. กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้มอบหมายให้กรมควบคุมมลพิษแจ้งความร้องทุกข์กล่าวโทษต่อพนักงานสอบสวน กองปราบปราม สำนักงานตำรวจแห่งชาติให้
/ดำเนินคดี...

ดำเนินคดีอาญา กิจการร่วมค้าเอ็นวีพีเอสเคจี บริษัทปาล์มบีช ดีเวล ลอปเม้นท์ จำกัด บริษัทคลองค่านมาริน แอนฟิชเซอร์รี่ จำกัด ฐานร่วมกันฉ้อโกง ในการจัดซื้อที่ดินในโครงการจัดการน้ำเสีย เขตควบคุมมลพิษ จังหวัดสมุทรปราการ และให้ดำเนินคดีอาญา กิจการร่วมค้าเอ็นวีพีเอสเคจี กรณีที่มีการถอนตัวของบริษัท นอร์ธเวสต์ วอเตอร์ อินเตอร์เนชั่นแนล และได้แจ้งความร้องทุกข์กล่าวโทษต่อพนักงานสอบสวน กองปราบปราม สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ให้ดำเนินคดีอาญา บริษัทปาล์มบีช ดีเวลลอปเม้นท์ จำกัด ใน ความผิดฐานแจ้งให้เจ้าพนักงานผู้กระทำการตามหน้าที่จัดซื้อความอันเป็นเท็จลงในเอกสารมหาชนหรือ เอกสารราชการและความผิดฐานใช้เอกสารอันเกิดจากการกระทำความผิดดังกล่าว รวมทั้งได้ดำเนินคดี อาญากับเจ้าหน้าที่ของรัฐในฐานะความผิดเป็นเจ้าพนักงานปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ เพื่อให้เกิดความเสียหาย แก่ผู้หนึ่งผู้ใด และปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริต นอกจากนั้นกรมควบคุมมลพิษได้ดำเนินการตามมติ คณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 30 ธันวาคม 2546 โดยได้มอบหมายให้ที่ปรึกษากฎหมายของกรมควบคุมมลพิษ ดำเนินการยื่นฟ้องคดีอาญา กิจการร่วมค้าเอ็นวีพีเอสเคจี กับพวกในข้อหาฉ้อโกง

7. กรมควบคุมมลพิษ ได้ดำเนินการตามความเห็นของสำนักงานอัยการสูงสุด คือได้ ปฏิเสธการเข้าสู่กระบวนการอนุญาโตตุลาการ ปฏิเสธการคืนหนังสือสัญญาค้ำประกันให้แก่กลุ่มธนาคารผู้ ค้ำประกัน และได้แจ้งให้กลุ่มธนาคารผู้ค้ำประกันชำระหนี้ตามหนังสือค้ำประกันจำนวน 10 ฉบับ ปรากฏว่ากลุ่มธนาคารผู้ค้ำประกันได้เพิกเฉยไม่ดำเนินการชำระหนี้ตามที่ได้เรียกร้องไป จึงได้ มอบหมายให้ที่ปรึกษากฎหมายดำเนินการฟ้องคดีแพ่งกับกลุ่มธนาคารผู้ค้ำประกันต่อศาลแพ่งกรุงเทพใต้ เรียกให้ชำระหนี้ตามหนังสือสัญญาค้ำประกันจำนวน 2,203,408,730.50 บาท และ 19,794,781.16 เหรียญ ดอลลาร์สหรัฐ นอกจากนั้นยังได้ขอให้พนักงานอัยการดำเนินการฟ้องคดีแพ่งกับกิจการร่วมค้าเอ็นวีพี เอสเคจีเพื่อเรียกร้องเงินค่าจ้างและเงินอื่นๆ ที่ได้จ่ายไปคืนมาตามมูลหนี้เรื่องลากมิควรได้ ซึ่งพนักงาน อัยการได้ยื่นฟ้องกิจการร่วมค้าฯ ต่อศาลแพ่งเรื่องนิติกรรมเป็นโมฆะเรียกเงินคืนตามหลักกฎหมายเรื่อง ลากมิควรได้ จำนวนทุนทรัพย์ 17,045,889,431.40 บาท และ 121,343,887.19 เหรียญดอลลาร์สหรัฐแล้ว

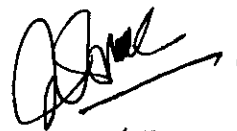
8. กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้ประสานงานกับกระทรวง มหาดไทยเรื่องการเพิกถอนโฉนดที่ดิน ซึ่งได้ออกโดยมิชอบด้วยกฎหมาย ต่อมาเมื่อวันที่ 3 มีนาคม 2547 อธิบดีกรมที่ดินได้มีคำสั่งเพิกถอนโฉนดที่ดิน จำนวน 4 โฉนดทั้งแปลงดังต่อไปนี้ คือ โฉนดที่ดินเลขที่ 15024 หน้าสำรวจ 3686 ตำบลคลองค่าน อำเภอบางบ่อ จังหวัดสมุทรปราการ โฉนดที่ดินเลขที่

13150 หน้าสำรวจ 3655 ตำบลคลองด่าน อำเภอบางบ่อ จังหวัดสมุทรปราการ โฉนดที่ดินเลขที่ 13817
หน้าสำรวจ 3673 ตำบลคลองด่าน อำเภอบางบ่อ จังหวัดสมุทรปราการ และโฉนดที่ดินเลขที่ 15528
หน้าสำรวจ 3678 ตำบลคลองด่าน อำเภอบางบ่อ จังหวัดสมุทรปราการ

9. กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้มอบหมายให้กรมควบคุมมลพิษใช้งบประมาณเหลือจ่ายประจำปีงบประมาณ 2546 จำนวน 65,154,900 บาท ตามที่ได้รับอนุมัติคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติว่าจ้างที่ปรึกษากฎหมายเพื่อปฏิบัติงานสนับสนุนการตรวจสอบและสอบสวนข้อเท็จจริงต่างๆ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับระเบียบและข้อกฎหมาย และว่าจ้างกลุ่มที่ปรึกษาเพื่อประเมินความเหมาะสม ของการดำเนินโครงการออกแบบรวมก่อสร้างระบบรวบรวมและบำบัดน้ำเสียเขตควบคุมมลพิษ จังหวัดสมุทรปราการ และเพื่อวิเคราะห์และจัดทำทางเลือกในการแก้ไขปัญหาการดำเนินโครงการออกแบบรวมก่อสร้างฯ ดังกล่าว รวมทั้งได้ให้สถาบันวิชาการมาดำเนินการศึกษาวิเคราะห์ทางสังคมและการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินโครงการออกแบบรวมก่อสร้างฯ ดังกล่าว โดยที่ปรึกษาด้านเทคนิคและสังคมจะให้ความเห็นถึงความเหมาะสมในการดำเนินการตามทางเลือกต่างๆ ประกอบการพิจารณาในการตัดสินใจต่อระบบบำบัดน้ำเสีย เขตควบคุมมลพิษ จังหวัดสมุทรปราการต่อไป ทั้งนี้การดำเนินงานเพื่อแก้ไขปัญหาข้างต้นมีระยะเวลาการทำงาน 6 เดือน ซึ่งกำหนดจะแล้วเสร็จภายในเดือนกันยายน 2547

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายประพัฒน์ ปัญญาชาติรักษ์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

สำนักงานรัฐมนตรี

โทร 02-2982114

โทรสาร 02-2982113

นาย/นาง/นางสาว

.....

ทนาย

กราบเรียน นายกรัฐมนตรี ผ่านรอง นรม.
เห็นควรเสนอ ครม.เป็นวาระทราบ
ในวันที่.....

(นายบรรศักดิ์ อารณโณ)
เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สรุปการดำเนินงาน เพื่อการแก้ไขปัญหาภัยพิบัติโครงการจัดการน้ำเสีย เขตควบคุมมลพิษ จังหวัดสมุทรปราการ (ณ วันที่ 8 มีนาคม 2547)

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมขอสรุปผลการดำเนินงานเพื่อแก้ไขปัญหาที่
เกี่ยวข้องกับโครงการจัดการน้ำเสีย เขตควบคุมมลพิษ จังหวัดสมุทรปราการ ดังนี้

1. การแต่งตั้งคณะกรรมการและสรุปผลการดำเนินงาน

1.1 คำสั่งกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่ 9/2546 ลงวันที่ 16 มกราคม 2546 เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบและเสนอแนะการบริหารสัญญาโครงการจัดการน้ำเสียเขตควบคุมมลพิษ จังหวัดสมุทรปราการ เพื่อตรวจสอบข้อเท็จจริงและเสนอแนะการบริหารสัญญาโครงการจัดการน้ำเสียเขตควบคุมมลพิษ จังหวัดสมุทรปราการ โดยมีสรุปผลการดำเนินงานของคณะกรรมการฯ ดังนี้

- ให้กรมควบคุมมลพิษกล่าวอ้างความไม่บริบูรณ์แห่งสัญญาด้วยเหตุเป็น โฉมและให้คู่สัญญาหยุดการก่อสร้าง การเบิกจ่าย หรือการปฏิบัติใดๆ ตามสัญญาไว้ก่อน
- ให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมแต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาเจรจาข้อสรุประหว่างกรมควบคุมมลพิษและกิจการร่วมค้าเอ็นวีพี เอสเคจี
- ให้ฝ่ายผู้รับจ้างถอนเรื่องการเรียกร้อง (Claim) ฉบับลงวันที่ 5 พฤศจิกายน 2544 ออกไปทั้งหมดก่อนการเจรจาใดๆ

1.2 คำสั่งกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่ 10/2546 ลงวันที่ 16 มกราคม 2546 เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงกรณีที่มีการทุจริตและกระทำผิดกฎหมายโครงการจัดการน้ำเสียเขตควบคุมมลพิษ จังหวัดสมุทรปราการ เพื่อสอบสวนให้ได้ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการดำเนินการต่างๆ ของโครงการว่ามีข้อเท็จจริงกรณีใดบ้างที่เข้าข่ายเป็นการกระทำผิดกฎหมายหรือระเบียบข้อบังคับ และมีการทุจริตในการดำเนินการ และมีเจ้าหน้าที่ทางรัฐหรือบุคคลอื่นใดเกี่ยวข้องกับการกระทำผิดทั้งในทางอาญา ทางวินัย และทางแพ่งแล้วแต่กรณี โดยมีสรุปผลการดำเนินงานของคณะกรรมการฯ ดังนี้

- ให้กรมควบคุมมลพิษในฐานะผู้เสียหายร้องทุกข์กล่าวโทษต่อพนักงานสอบสวน กองปราบปราม สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ให้ดำเนินคดีกับผู้กระทำผิดอาญาด้านน้ำเสีย เกี่ยวกับการซื้อขายที่ดินของโครงการจัดการน้ำเสีย เขตควบคุมมลพิษ จังหวัดสมุทรปราการ
- รายงานผลการสอบสวนข้อเท็จจริงประเด็นการทุจริตและกระทำผิดกฎหมายเกี่ยวกับการซื้อขายที่ดิน และการออกโฉนดที่ดินโดยมิชอบ และเสนอให้มอบหมายพนักงานสอบสวนดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป
- ให้กรมควบคุมมลพิษในฐานะผู้เสียหายเข้าร้องทุกข์กล่าวโทษต่อพนักงานสอบสวน กองปราบปราม สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ให้ดำเนินคดีกับกิจการร่วมค้าเอ็นวีพีเอสเคจี และบุคคลที่เกี่ยวข้องในความผิดอาญาด้านน้ำเสีย กรณีการถอนตัวของบริษัทนอร์ธเวสต์ วอเตอร์ อินเตอร์เนชั่นแนล ลิมิเต็ด จำกัด

1.3 คำสั่งกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่ 11/2546 ลงวันที่ 16 มกราคม 2546 เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบและเสนอแนะความเหมาะสมของการดำเนินการโครงการจัดการน้ำเสียเขตควบคุมมลพิษ จังหวัดสมุทรปราการ เพื่อตรวจสอบข้อเท็จจริงและเสนอแนะความเหมาะสมของการดำเนินโครงการจัดการน้ำเสียเขตควบคุมมลพิษ จังหวัดสมุทรปราการ ทั้งที่ดำเนินการแล้วและจะได้ดำเนินการต่อไปว่าที่ได้ตัดสินใจดำเนินโครงการฯ และแก้ไขโครงการฯ มา นั้นเหมาะสมทางเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมมีทางเลือกต่างๆอย่างไรบ้าง และแต่ละทางเลือกมีข้อดีและข้อเสียอย่างไรบ้าง สรุปผลการดำเนินงานของคณะกรรมการฯ ได้ดังนี้

- เสนอทางเลือกในการแก้ไขปัญหาโครงการฯ รวม 4 ทางเลือกคือ
 - ทางเลือกที่ 1 : ดำเนินโครงการฯ ให้แล้วเสร็จและเดินระบบตามแผนงานเดิม
 - ทางเลือกที่ 2 : ดำเนินโครงการฯ ให้แล้วเสร็จและเดินระบบโดยไม่มีการปล่อยน้ำทิ้งลงทะเล
 - ทางเลือกที่ 3 : ยกเลิกระบบบำบัดน้ำเสียของโครงการโดยให้มีการสร้างระบบบำบัดน้ำเสียแห่งใหม่ในพื้นที่อื่นๆที่สามารถใช้ประโยชน์จากโครงข่ายท่อรวบรวมน้ำเสียเดิม
 - ทางเลือกที่ 4 : ยกเลิกการดำเนินการโครงการทั้งหมดและทำการปรับปรุงส่วนของระบบบำบัดและท่อรวบรวมน้ำทิ้งไปใช้ประโยชน์อื่นๆ

- ให้มีการจัดตั้งคณะทำงานหรือมอบหมายสถาบันวิชาการดำเนินการศึกษาในรายละเอียดเพิ่มเติมเพื่อประกอบการตัดสินใจในระดับนโยบาย เนื่องจากผลการพิจารณาทางเลือกทางใดทางหนึ่งจะต้องมีการศึกษารายละเอียดมากและต้องใช้ระยะเวลา

1.4 คำสั่งกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่ 87/2546 ลงวันที่ 21 มีนาคม 2546 เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบและเฝ้าระวังการสิ้นสุดสัญญาโครงการจัดการน้ำเสียเขตควบคุมมลพิษ จังหวัดสมุทรปราการ เพื่อตรวจสอบการปฏิบัติงานตามสัญญาที่กรมควบคุมมลพิษได้ทำกับกิจการร่วมค้าฯ และที่ปรึกษาต่างๆ ในโครงการและเฝ้าระวังการปฏิบัติงานกับกิจการร่วมค้าฯ และบริษัทที่ปรึกษาในทางแพ่ง รวมทั้งพิจารณาผลการตรวจสอบและผลการประเมินการก่อสร้างของกิจการร่วมค้าฯ ที่ได้ทำขึ้นโดยบริษัทผู้เชี่ยวชาญ สรุปผลการดำเนินงานกล่าวคือ คณะกรรมการฯ ได้ประชุมร่วมกับกิจการร่วมค้าเอ็นวีพีเอสเคจืรวมทั้งหมด 3 ครั้ง (21 มีนาคม 12 พฤษภาคม และ 22 พฤษภาคม 2546) อย่างไรก็ตามที่ประชุมไม่สามารถเจรจาข้อยุติได้

1.5 คำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรีที่ 95/2546 ลงวันที่ 3 เมษายน 2546 เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบและสอบสวนกรณีการทุจริตโครงการจัดการน้ำเสียเขตควบคุมมลพิษ จังหวัดสมุทรปราการ เพื่อตรวจสอบและสอบสวนกรณีการทุจริตโครงการฯ ตามที่กฎหมายกำหนดแล้วแต่กรณี คำสั่งสำนักงานตำรวจแห่งชาติที่ 339/2546 ลงวันที่ 27 พฤษภาคม 2546 เรื่อง แต่งตั้งพนักงานสืบสวนสอบสวนและคำสั่งสำนักงานตำรวจแห่งชาติที่ 410/2546 ลงวันที่ 13 มิถุนายน 2546 เรื่อง แต่งตั้งพนักงานสืบสวนสอบสวน เพื่อสอบสวนกรณีการทุจริตและการกระทำความผิดกฎหมายเกี่ยวกับโครงการจัดการน้ำเสียเขตควบคุมมลพิษ จังหวัดสมุทรปราการ รวมทั้งคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรีที่ 232/2546 ลงวันที่ 13 ตุลาคม 2546 เรื่อง ปรับปรุงองค์ประกอบคณะกรรมการตรวจสอบและสอบสวนกรณีการทุจริตโครงการจัดการน้ำเสียเขตควบคุมมลพิษ จังหวัดสมุทรปราการ ซึ่งกรมควบคุมมลพิษได้ดำเนินการสนับสนุนการทำงานของพนักงานสอบสวนมาโดยตลอด กล่าวคือกรมฯ ได้จัดส่งข้อมูลเอกสารและพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับโครงการฯ และได้มอบหมายให้เจ้าหน้าที่ไปให้ถ้อยคำต่อพนักงานสอบสวนรวมถึงอำนวยความสะดวกในการตรวจพื้นที่ก่อสร้างของโครงการฯ

2. การดำเนินการเกี่ยวกับสัญญาจ้างเลขที่ 75/2540

สืบเนื่องจากรายงานของคณะกรรมการตรวจสอบและเสนอแนะการบริหารสัญญาโครงการจัดการน้ำเสีย เขตควบคุมมลพิษ จังหวัดสมุทรปราการ เมื่อวันที่ 24 กุมภาพันธ์ 2546 รัฐมนตรีว่าการ

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้แถลงให้ประชาชนและสื่อมวลชนทราบว่าจากผลการตรวจสอบของคณะกรรมการตรวจสอบและเสนอแนะการบริหารสัญญาฯ และคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงกรณีมีการกล่าวหาว่ามีการทุจริตฯ สรุปได้ว่า ในวันที่กรมควบคุมมลพิษทำสัญญากับกิจการร่วมค้าเอ็นวีพีเอสเคจี (NVPSKG) นั้น ไม่มีบริษัท North West Water International (NWWI) ร่วมอยู่เป็นคู่สัญญาด้วยตามที่กิจการร่วมค้าฯ ได้นำเสนอแต่อย่างใด จึงเป็นการที่กรมควบคุมมลพิษสำคัญผิดในตัวบุคคลผู้เป็นคู่สัญญาแห่งนิติกรรม สัญญาจึงตกเป็นโมฆะและกรมควบคุมมลพิษจำเป็นต้องให้กิจการร่วมค้าฯ หยุดดำเนินการก่อสร้างฯ การเบิกจ่าย หรือการปฏิบัติใดๆตามสัญญา

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้สั่งการให้อธิบดีกรมควบคุมมลพิษดำเนินการที่เกี่ยวข้อง โดยเมื่อวันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2546 กรมควบคุมมลพิษได้มีหนังสือแจ้งไปยังกิจการร่วมค้าเอ็นวีพีเอสเคจีว่าสัญญาจ้างเลขที่ 75/2540 ลงวันที่ 20 สิงหาคม 2540 เป็นโมฆะ ด้วยเหตุสำคัญผิดในสาระสำคัญแห่งนิติกรรมอันเกี่ยวกับตัวบุคคลผู้เป็นคู่สัญญา ซึ่งต่อมากิจการร่วมค้าฯ ได้มีหนังสือตอบกรมควบคุมมลพิษว่าสัญญาเลขที่ 75/2540 ดังกล่าวยังมีผลบังคับใช้อยู่และกิจการร่วมค้าฯ จะดำเนินการตามสัญญาต่อไป อย่างไรก็ตามกรมควบคุมมลพิษได้มีหนังสือตอบไปหลายครั้งว่าสัญญาดังกล่าวตกเป็นโมฆะและกิจการร่วมค้าเอ็นวีพีเอสเคจีมีหน้าที่ในการคืนเงินค่าจ้าง ค่าบริการ ค่าที่ดินและเงินอื่นๆที่ได้รับไปทั้งหมดให้แก่กรมควบคุมมลพิษภายในระยะเวลาที่กำหนด เมื่อกิจการร่วมค้าฯ ไม่คืนเงินให้ กรมฯจึงส่งเรื่องให้พนักงานอัยการฟ้องคดีแพ่งเพื่อเรียกเงินคืน

3. การดำเนินการเกี่ยวกับคดีอาญา

จากรายงานของของคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงกรณีที่มีการทุจริตและกระทำผิดกฎหมายโครงการจัดการน้ำเสียเขตควบคุมมลพิษ จังหวัดสมุทรปราการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้สั่งการให้กรมควบคุมมลพิษพิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง ซึ่งกรมควบคุมมลพิษได้ดำเนินการดังนี้

3.1 วันที่ 18 มีนาคม 2546 กรมควบคุมมลพิษโดยอธิบดีได้แจ้งความร้องทุกข์กล่าวโทษต่อพนักงานสอบสวน กองปราบปรามให้ดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิด (กิจการร่วมค้าเอ็นวีพีเอสเคจี บริษัทปาล์มบิช ดิวเวลอปเม้นท์ จำกัด บริษัทคลองด่านมารีน แอนฟิชเชอร์รี่ จำกัด) ในการจัดซื้อที่ดินในโครงการจัดการน้ำเสีย เขตควบคุมมลพิษ จังหวัดสมุทรปราการ ในความผิดฐานร่วมกันฉ้อโกง

3.2 วันที่ 13 พฤษภาคม 2546 กรมควบคุมมลพิษโดยอธิบดีได้แจ้งความร้องทุกข์กล่าวโทษ ต่อพนักงานสอบสวนกองปราบปรามให้ดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิด (กิจการร่วมค้าเอ็นวีพีเอสเคจี) ในความผิดฐานร่วมกันฉ้อโกงสัญญากรณีที่มีการถอนตัวของบริษัทนอร์ทเวสต์ วอเตอร์ อินเตอร์เนชั่นแนล ลิมิเต็ด จำกัด

3.3 วันที่ 7 กรกฎาคม 2546 กรมควบคุมมลพิษโดยอธิบดีตามที่ได้รับมอบอำนาจจากกรมธนารักษ์ กระทรวงการคลัง ได้ร้องทุกข์กล่าวโทษต่อพนักงานสอบสวน กองปราบปราม ให้ดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิดในการจัดซื้อที่ดินในโครงการจัดการน้ำเสีย เขตควบคุมมลพิษ จังหวัดสมุทรปราการ ในความผิดฐานร่วมกันฉ้อโกง

3.4 วันที่ 16 ตุลาคม 2546 กรมควบคุมมลพิษโดยอธิบดีได้ร้องทุกข์กล่าวโทษ ต่อพนักงานสอบสวน กองปราบปราม ให้ดำเนินคดีกับบริษัทปาล์มบิซ ดีเวลลอปเม้นท์ จำกัด ในความผิดฐานแจ้งให้เจ้าพนักงานผู้กระทำการตามหน้าที่จัดซื้อความอันเป็นเท็จลงในเอกสารมหาชนหรือเอกสารราชการและความผิดฐานใช้เอกสารอันเกิดจากการกระทำความผิดดังกล่าวตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 267 และ 268 ตามลำดับและได้ร้องทุกข์ต่อพนักงานสอบสวนกองปราบปรามให้ดำเนินคดีกับเจ้าหน้าที่กรมที่ดินและเจ้าพนักงานฝ่ายปกครองในฐานะความผิดเป็นเจ้าพนักงานปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ เพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใด และปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริตตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 157 และเป็นเจ้าพนักงานรับรองเอกสารอันเป็นเท็จในการปฏิบัติหน้าที่ ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 164 (1) (4) ตามลำดับ

3.5 กรมควบคุมมลพิษได้ดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 30 ธันวาคม 2546 กล่าวคือได้มอบหมายให้ที่ปรึกษากฎหมายของกรมฯ ดำเนินการยื่นฟ้องคดีอาญา กิจการร่วมค้าฯ กับพวกรวม 19 คน ในข้อหาร่วมกันฉ้อโกง เมื่อวันที่ 13 มกราคม 2547 ตามคดีหมายเลขดำที่ 254/2547 ของศาลแขวงดุสิต

4. การดำเนินการเกี่ยวกับคดีแพ่งและอนุญาโตตุลาการ

หลังจากที่กรมควบคุมมลพิษได้มีหนังสือแจ้งเรื่องสัญญาเป็นโมฆะต่อกิจการร่วมค้าเอ็นวีพีเอสเคจี คณะกรรมการตรวจสอบและเฝ้าระวังการสิ้นสุดสัญญาโครงการจัดการน้ำเสียเขตควบคุมมลพิษ จังหวัดสมุทรปราการ ได้ประชุมร่วมกับกิจการร่วมค้าฯ มาโดยตลอด อย่างไรก็ตามที่ประชุมไม่สามารถเจรจาหาข้อยุติได้ ดังนั้นจึงมีการดำเนินการที่เกี่ยวข้องกับคดีแพ่งดังต่อไปนี้

4.1. วันที่ 5 กันยายน 2546 กิจการร่วมค้าได้ยื่นคำเสนอข้อพิพาทหมายเลขคำที่ 50/2546 ต่อสำนักงานอนุญาโตตุลาการเรียกค่าจ้างค้างจ่ายและค่าเสียหายจากกรมควบคุมมลพิษ จำนวน 4,983,342,383 บาท และ 31,015,780 เหรียญดอลลาร์สหรัฐ ซึ่งกรมควบคุมมลพิษได้ขอความเห็นไปยังสำนักงานอัยการสูงสุดและสำนักงานอัยการสูงสุดได้ตอบข้อหาหรือว่ากรมควบคุมมลพิษควรปฏิเสธการเข้าสู่กระบวนการอนุญาโตตุลาการ ดังนั้นกรมควบคุมมลพิษจึงได้มีหนังสือแจ้งไปยังสถาบันอนุญาโตตุลาการว่า กรมฯขอปฏิเสธการเข้าสู่กระบวนการอนุญาโตตุลาการ และปฏิเสธที่จะยื่นคำคัดค้านข้อเรียกร้องที่กิจการร่วมค้าได้เรียกร้องดังกล่าว เนื่องจากนิติกรรมสัญญาตกเป็นโมฆะ ทำให้สัญญาไม่มีความผูกพันตามกฎหมาย รวมทั้งข้อตกลงที่เกี่ยวกับอนุญาโตตุลาการด้วย

4.2. เมื่อวันที่ 8 ธันวาคม 2546 กรมควบคุมมลพิษได้มีหนังสือถึงสำนักงานอัยการสูงสุดขอให้พนักงานอัยการดำเนินการฟ้องคดีแพ่งกับกิจการร่วมค้าเอ็นวีพีเอสเคจีเพื่อเรียกร้องเงินค่าจ้างและเงินอื่นๆที่กรมควบคุมมลพิษได้จ่ายไปคืนมาตามมูลหนี้เรื่องลาภมิควรได้และกรมควบคุมมลพิษได้ประสานงานในการจัดส่งพยานหลักฐานต่างๆให้กับพนักงานอัยการและได้มีการประชุมเพื่อดำเนินการสอบข้อเท็จจริงที่เกี่ยวกับเจ้าหน้าที่กรมควบคุมมลพิษมาโดยตลอด ต่อมาเมื่อวันที่ 20 กุมภาพันธ์ 2547 พนักงานอัยการได้ยื่นฟ้องกิจการร่วมค้าต่อศาลแพ่งเป็นคดีหมายเลขคำที่ 0732/2547 ในฐานความผิดนิติกรรมเป็นโมฆะเรียกเงินคืน โดยผลของกฎหมายเรื่องลาภมิควรได้ จำนวนทุนทรัพย์ 17,045,889,431.40 บาท และ 121,343,887.19 เหรียญดอลลาร์สหรัฐ

4.3. กลุ่มธนาคารผู้ออกหนังสือสัญญาค้ำประกันได้ส่งหนังสือมายังกรมควบคุมมลพิษเพื่อขอรับหนังสือสัญญาค้ำประกันคืน ต่อมากรมควบคุมมลพิษได้มีหนังสือไปยังสำนักงานอัยการสูงสุดเพื่อขอหาข้อพิพาทข้อกฎหมายเกี่ยวกับการคืนหนังสือค้ำประกัน ซึ่งสำนักงานอัยการสูงสุดได้ตอบข้อหาหรือว่ากรมควบคุมมลพิษไม่ควรคืนหนังสือสัญญาค้ำประกันเพราะคู่สัญญายังมีหนี้หรือหน้าที่ความรับผิดชอบต่อกัน ดังนั้นกรมควบคุมมลพิษจึงได้ส่งหนังสือแจ้งไปยังกลุ่มธนาคารผู้ค้ำประกันเพื่อขอให้ชำระหนี้ตามหนังสือค้ำประกันจำนวน 10 ฉบับ ปรากฏว่ากลุ่มธนาคารผู้ค้ำประกันได้เพิกเฉยไม่ดำเนินการชำระหนี้ตามที่กรมควบคุมมลพิษได้เรียกร้องไป กรมควบคุมมลพิษจึงได้มอบหมายให้ที่ปรึกษากฎหมายของกรมควบคุมมลพิษโดยความเห็นชอบจากสำนักงานอัยการสูงสุดดำเนินการฟ้องคดีแพ่งกับกลุ่มธนาคารผู้ค้ำประกันต่อศาลแพ่งกรุงเทพใต้เป็นคดีหมายเลขคำที่ 606/2546 เมื่อวันที่ 12 กุมภาพันธ์ 2547 เรียกให้ชำระหนี้ตามหนังสือสัญญาค้ำประกันจำนวน 2,203,408,730.50 บาท และ 19,794,781.16 เหรียญดอลลาร์สหรัฐ เหตุที่ได้มอบหมายให้ที่ปรึกษาของกรมควบคุมมลพิษฟ้องคดีแทนเนื่องจากเป็นกรณีจำเป็นและเร่งด่วนเพราะกรมควบคุมมลพิษมีสิทธิคิดดอกเบี้ยในเงินต้นจากบรรดาธนาคารผู้ค้ำประกันในอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี นับแต่วันที่ธนาคารปฏิเสธการจ่ายเงินและธนาคารเตรียม

ต่อสู้ว่าไม่ต้องจ่ายดอกเบี้ยเพราะมีคำสั่งห้ามของศาล จึงต้องรีบฟ้องคดีเพื่อให้สามารถเรียกดอกเบี้ยได้ และจำนวนดอกเบี้ยเป็นเงินที่สูงมาก

4.4 เมื่อวันที่ 14 มกราคม 2547 กิจการร่วมค้าฯ ได้ยื่นคำร้องขอคุ้มครองชั่วคราว ต่อศาลแพ่งกรุงเทพใต้ เป็นคดีหมายเลขคำที่ 164 /2547 ขอให้ศาลมีคำสั่งห้ามมิให้กรมควบคุมมลพิษเรียกให้กลุ่มธนาคารผู้ค้าประกันชำระหนี้ตามหนังสือสัญญาค้ำประกันและขอให้ศาลมีคำสั่งห้ามมิให้กลุ่มธนาคารผู้ค้าประกันชำระเงินตามหนังสือสัญญาค้ำประกัน ซึ่งศาลได้มีคำสั่งอนุญาตในวันเดียวกันนั้น เนื่องจากกรณีดังกล่าวมีความจำเป็นและเร่งด่วนในการที่กรมควบคุมมลพิษจะต้องยื่นอุทธรณ์ภายใน 30 วันตามกฎหมาย กรมควบคุมมลพิษจึงได้มอบหมายให้ที่ปรึกษากฎหมาย ยื่นอุทธรณ์คัดค้านคำสั่งคุ้มครองชั่วคราวดังกล่าวต่อศาลแพ่งกรุงเทพใต้เมื่อวันที่ 13 กุมภาพันธ์ 2547

5. การดำเนินการเพิกถอนโฉนดที่ดิน

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้ประสานงานกับกระทรวงมหาดไทยเรื่องการเพิกถอนโฉนดที่ดินซึ่งได้ออกโดยมิชอบด้วยกฎหมาย และกรมควบคุมมลพิษได้ให้ข้อมูลต่อคณะกรรมการสอบสวนซึ่งได้แต่งตั้งตามมาตรา 61 แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน ทั้งนี้ได้มีการประชุมหารือระหว่างรองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมและอธิบดีกรมควบคุมมลพิษ อธิบดีกรมที่ดิน รองอธิบดีกรมธนารักษ์และผู้เกี่ยวข้องเมื่อวันที่ 26 มกราคม 2547 เพื่อดำเนินการดังกล่าว

ต่อมาเมื่อวันที่ 3 มีนาคม 2547 อธิบดีกรมที่ดินได้มีคำสั่งเพิกถอนโฉนดที่ดิน จำนวน 4 โฉนดทั้งแปลงดังต่อไปนี้ คือ

(1) คำสั่งอธิบดีกรมที่ดินที่ 703/2547 เรื่องเพิกถอนโฉนดที่ดินเลขที่ 15024 หน้าสำรวจ 3686 ตำบลคลองด่าน อำเภอบางบ่อ จังหวัดสมุทรปราการ เนื้อที่ 343 ไร่ 3 งาน 29 ตารางวา ออกให้แก่ บริษัท ปาล์มบีช ดีเวลลอปเม้นท์ จำกัด เมื่อวันที่ 19 พฤศจิกายน 2536

(2) คำสั่งอธิบดีกรมที่ดินที่ 704/2547 เรื่องเพิกถอนโฉนดที่ดินเลขที่ 13150 หน้าสำรวจ 3655 ตำบลคลองด่าน อำเภอบางบ่อ จังหวัดสมุทรปราการ เนื้อที่ 377 ไร่ 3 งาน 94 ตารางวา ออกให้แก่บริษัท ปาล์มบีช ดีเวลลอปเม้นท์ จำกัด เมื่อวันที่ 21 เมษายน 2535

(3) คำสั่งอธิบดีกรมที่ดินที่ 705/2547 เรื่องเพิกถอนโฉนดที่ดินเลขที่ 13817 หน้าสำรวจ 3673 ตำบลคลองด่าน อำเภอบางบ่อ จังหวัดสมุทรปราการ เนื้อที่ 488 ไร่ 3 งาน 13 ตารางวา ออกให้แก่บริษัท ปาล์มบีช ดีเวลลอปเม้นท์ จำกัด เมื่อวันที่ 22 เมษายน 2535

(4) คำสั่งอธิบดีกรมที่ดินที่ 706/2547 เรื่องเพิกถอนโฉนดที่ดินเลขที่ 15528 หน้าสำรวจ 3678 ตำบลคลองด่าน อำเภอบางบ่อ จังหวัดสมุทรปราการ เนื้อที่ 148 ไร่ 54 ตารางวา ออกให้แก่บริษัท ปาล์มบีช ดีเวลลอปเม้นท์ จำกัด เมื่อวันที่ 23 พฤศจิกายน 2536

6. การดำเนินการเกี่ยวกับทางเลือกในการแก้ไขปัญหาโครงการออกแบบรวมก่อสร้าง (Turn Key) ระบบรวบรวมและบำบัดน้ำเสีย เขตควบคุมมลพิษ จังหวัดสมุทรปราการ

คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติได้อนุมัติงบประมาณประจำปีงบประมาณ 2546 จำนวน 65,154,900 บาท เพื่อให้กรมควบคุมมลพิษ ใช้ในการแก้ไขปัญหาการดำเนินโครงการออกแบบรวมก่อสร้าง (Turn Key) ระบบรวบรวมและบำบัดน้ำเสียเขตควบคุมมลพิษ จังหวัดสมุทรปราการ กรมควบคุมมลพิษได้ว่าจ้างที่ปรึกษากฎหมาย บริษัท สำนักงานที่ปรึกษาเจมส์แอนด์พาร์ทเนอร์ จำกัด เพื่อปฏิบัติงานสนับสนุนการตรวจสอบ และสอบสวนข้อเท็จจริงต่างๆ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับระเบียบและข้อกฎหมาย และได้ว่าจ้างกลุ่มที่ปรึกษา บริษัท แบล็ค แอนด์ วิชซ์ ไทย อินฟราสตรัคเจอร์ จำกัด บริษัท แบล็ค แอนด์ วิชซ์ (ประเทศไทย) จำกัด และบริษัท โพรเกรสเทคโนโลยีคอนซัลแต้นส์ จำกัด เพื่อประเมินความเหมาะสมของการดำเนินโครงการออกแบบรวมก่อสร้างระบบรวบรวมและบำบัดน้ำเสียเขตควบคุมมลพิษ จังหวัดสมุทรปราการ และเพื่อวิเคราะห์และจัดทำทางเลือกในการแก้ไขปัญหาการดำเนินโครงการออกแบบรวมก่อสร้างดังกล่าว รวมทั้งได้ให้สถาบันวิชาการมาดำเนินการศึกษาวิเคราะห์ทางสังคมและการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินโครงการออกแบบรวมก่อสร้างดังกล่าว ทั้งนี้การดำเนินงานเพื่อแก้ไขปัญหาข้างต้นมีระยะเวลาการทำงาน 6 เดือน ซึ่งกำหนดจะแล้วเสร็จภายในเดือนกันยายน 2547

ผลที่คาดหวังจากการดำเนินงานของที่ปรึกษาทางด้านเทคนิคตามที่กล่าวข้างต้นคือการที่กรมควบคุมมลพิษจะได้รับข้อมูลว่าบ่อบำบัดน้ำเสียต่อสิ่งก่อสร้างต่างๆเท่าที่ได้ทำไปนั้นได้มีการออกแบบและก่อสร้างไปโดยถูกต้องหรือไม่ และทรัพย์สินทั้งหมดมีมูลค่าทางตลาดเป็นจำนวนเงินเท่าใด และที่ปรึกษาด้านเทคนิคและสังคมจะให้ความเห็นถึงความเหมาะสมในการดำเนินการตามทางเลือกต่างๆ ประกอบการพิจารณาในการตัดสินใจต่อระบบบำบัดน้ำเสีย เขตควบคุมมลพิษ จังหวัดสมุทรปราการต่อไป